

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418203312
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4418203312.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci manžela: K. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., S. N. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom Nové Zámky, Forgáčova bašta 7, proti manželke: T. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., S. N. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Richardom Schwarzom, advokátom so sídlom Nové Zámky, Rákocziho 12, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode: I. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 17. mája 2019, č. k. 11P/148/2018-104, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, vyživovacej povinnosti matky a trov konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo manželov, uzatvorené dňa XX. XX. XXXX v Q., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Q., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX, rozviedol. Na čas po rozvode zveril maloletého I., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletý“) do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť prispievať na jeho výživu po 30 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, vždy do 15-teho toho-ktorého dňa v mesiaci do rúk otca. Zároveň rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu. Rozhodnutie o rozvode manželstva manželov právne odôvodnil s poukazom na ust. § 18, § 19 ods. 1, 2, § 23 ods. 1, 2, § 27 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení (ďalej aj „Zákon o rodine“). Vychádzal zo zistenia, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX. XX. XXXX v Q. a dňa XX. XX. XXXX sa z ich vzťahu narodil mal. I.. Mal za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je nefunkčné a formálne a návrh navrhovateľa je dôvodný. Vzťahy medzi manželmi sú hlboko, vážne a trvale narušené a nie je predpoklad obnovenia manželského spolužitia. Manželstvo účastníkov neplní funkcie v súlade so Zákonom o rodine, pretože manželia spolu nežijú, nehospodária, intímne sa nestýkajú a spoločne nezabezpečujú výchovu a starostlivosť o maloletého. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému poukázal na ust. § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2, § 43, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti otca, pretože tento sa o neho stará a nebolo z jeho strany preukázané zanedbávanie výchovných povinností. Pritom prihliadol najmä na výpoveď maloletého pred súdom, taktiež pred kolíznym opatrovníkom a na jeho názor vyjadrený na referáte poradensko-psychologických služieb. Maloletý má jasnú predstavu o svojej budúcnosti, vo všetkých jeho vyjadreniach je prezentovaný

jeho názor, že po rozvoze rodičov chce byť v starostlivosti otca, kde má zabezpečené všetky svoje potreby. Chce sa stretávať s matkou, tak ako je to doteraz, nechce to však upravovať súdne, ale chce to ponechať na dohodu. Maloletý sa s matkou stretáva každý druhý týždeň, okrem toho majú pravidelný telefonický kontakt. Maloletý odmietol striedavú osobnú starostlivosť. V zmysle § 43 Zákona o rodine a Dohovoru o právach dieťaťa, vzhľadom na vek dieťaťa a rozumovú vyspelosť rešpektoval jeho názor. Otec, ktorý v súčasnej dobe zabezpečuje starostlivosť maloletého, má vytvorené riadne bytové podmienky na zabezpečovanie jeho starostlivosti. Otec je živnostník a v daňovom priznaní za rok 2018 vykázal príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov vo výške 20.260,50 eura, výdavky vo výške 14.741,82 eura a základ dane 5.518,68 eura. Podľa údajov otca, jeho príjem sa pohybuje v rozpätí od 1.500 eur do 1.900 eur a poberá rodinné prídavky na maloletého vo výške 24,34 eura mesačne. Matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28. 03. 2018. Z dohody o pracovnej činnosti matky mal zistené, že pracuje ako vrátnička v I. Q., spol. s.r.o., Q. na dobu určitú do XX. XX. XXXX, na 10 hodín týždenne, jej odmena činí 3,192 eura na hodinu. Argumentoval, že pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností prihliadol na schopnosti, možnosti oboch rodičov a potreby maloletého. Maloletý navštevuje prvý ročník strednej školy. Výdavky na maloletého sú primerané veku na oblečenie, obuv, stravu a na potreby súvisiace so školskou dochádzkou. Výšku výživného v sume 30 eur mesačne považoval vzhľadom na všetky okolnosti za primeranú. Uvedená suma je blízka minimálnej výške výživného, ktorá v súčasnej dobe predstavuje sumu 28,08 eura mesačne, podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine a Zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení. Zvýraznil, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom je ich zákonná povinnosť. Výživné na maloleté dieťa má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov. O stretávaní matky s maloletým nerozhodoval, pretože rodičia ani maloletý nežiadali styk upraviť. Navyiac z výpovedí rodičov a maloletého mal zistené, že maloletý sa s matkou pravidelne stretáva.

2. O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku, vo výroku o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca a výšku výživného, podala v zákonnej lehote odvolanie matka, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeny a zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého sumou 250 eur mesačne. Namietala nesprávne a neúplné zistenie skutkového stavu veci, nevykonanie ňou navrhnutého dôkazu - výsluch svedka K. Z., ktorý by ozrejmil skutočnosti ohľadne správania sa otca maloletého a jeho tlaku na maloletého. Tvrdila, že maloletý je dlhodobo ovplyvňovaný svojim otcom a jeho rodičmi, ktorí v synovi pestujú negatívne postoje voči nej. Uviedla, že s maloletým vždy dobre vychádzala. Otec jej nedáva o maloletom žiadne informácie. V prípade, ak sa odvolací súd stotožní s rozsudkom súdu prvej inštancie ohľadne zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, navrhla, aby odvolací súd upravil jej styk s mal. synom, nakoľko otec maloletému tento styk neumožňuje. Navrhla styk upraviť na každý páry týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., počas letných prázdnin každý páry rok od 01. 07. od 9.00 hod. do 31. 7. hod. do 18.00 hod. a každý nepáry rok od 01. 08. od 9.00 hod. do 31. 08. hod. do 18.00 hod., každý nepáry rok počas jarných prázdnin nitrianskeho kraja od 9.00 hod. prvého dňa jarných prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa jarných prázdnin, každý páry rok počas Veľkonočných sviatkov od 9.00 hod. Veľkonočnej soboty do 18.00 hod. Veľkonočného pondelka, každý páry rok od 23. 12. od 18.00 hod. do 27. 12. do 18.00 hod u otca a každý nepáry rok od 27.12. od 18.00 hod. do 02. 01. do 18.00 hod u otca, s tým, že otec je povinný v určenom čase pred domom svojich rodičov v N. maloletého riadne pripraveného odovzdať matke, a ona je povinná v určenom čase, na tom istom mieste maloletého syna odovzdať otcovi.

4. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Uviedol, že odvolanie je nedôvodné, pretože bolo riadne vykonané dokazovanie, náležite zistený skutkový stav a správne vo veci rozhodnuté. Sám maloletý sa vyjadril, že chce byť zverený otcovi a tvrdil, že matka nerešpektuje jeho názor. Vyzdvihol, že synovi nezakazuje stretávať sa s matkou, stretávajú sa v nedeľu, navyše bývajú v jednej dedine a teda môžu sa stretnúť kedykoľvek. Tvrdil, že styk v rozsahu navrhnutom matkou v odvolaní je v rozpore s vôľou a názorom maloletého s poukazom na jeho psychický stav a správanie matky.

5. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Zastal názor, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie pre zistenie rozhodujúcich

skutočností. Návrh matky na úpravu styku označil za nereálny a účelový. Poukázal na vyjadrenie maloletého, ktorý sa zmienil, že v súčasnosti si nevie predstaviť, ako by reálne takáto forma úpravy fungovala. Mal za to, že je potrebné v prvom rade hájiť najlepší záujem dieťaťa, rešpektujúc jeho vôľu, postoje a jeho názory v otázke zverenia do starostlivosti jedného z rodičov. Maloletý je vo veku, v ktorom dokáže v plnej miere posúdiť dosah takéhoto konania.

6. K písomným vyjadreniam otca a kolízneho opatrovníka matka navrhla rozhodnúť v zmysle ňou podaného odvolania. Zvýraznila, že otec jej zabráňuje starať sa o syna a nedáva jej o synovi žiadne informácie.

7. Kolízny opatrovník v nasledujúcom písomnom vyjadrení sa plne pridržiaval doterajších stanovísk a mal za to, že prvostupňový súd pri rozhodovaní vo veci sledoval najlepší záujem maloletého

8. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 CMP), prejednal odvolanie matky bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, vyživovacej povinnosti a trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ostatných častiach, pre nedostatok podaného odvolania, nadobudol rozsudok právoplatnosť.

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

13. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie..

17. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

18. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

19. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

21. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

22. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

23. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že otec sa podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva a na čas po rozvode žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel, manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 30 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode a styk matky s maloletým neupravil. Zároveň rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Predmetom odvolacieho konania je rozsudok v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca a o vyživovacej povinnosti matky. Matka v odvolaní požadovala zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a zaviazanie otca na platenie výživného, alternatívne sa domáhala v prípade potvrdenia rozsudku o výchove a výžive, úpravy jej styku s maloletým, ktorý v napadnutom rozhodnutí upravený nebol.

24. Špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností je i právo rodiča s maloletým dieťaťom sa stykať. Preto v prípade nezhôd medzi rodičmi úprava styku rodičov s maloletým dieťaťom tvorí časť výkonu ich práv a povinností, o ktorej rozhoduje súd v intenciách § 24 a § 25 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania posudzovať starostlivo a zväžiť jednak okolnosti na strane maloletého dieťaťa (jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, atď.), ako i okolnosti na strane rodičov (ich vzájomný vzťah, časové a hospodárske možnosti, vzdialenosť medzi

bydliskom dieťaťa a rodiča, atď.). V prípade, že je to v záujme zdravého vývoja dieťaťa potrebné, súd styk dieťaťa s rodičmi obmedzí alebo ho celkom zakáže (§ 25 ods. 3 Zákona o rodine).

25. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neplnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

26. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke. Komplexne posúdil pomery účastníkov ich výsluchmi a šetrením pomerov u oboch a z takto vykonaného dokazovania konštatoval správne právne závery. Z dokazovania vykonaného v prvoinštančnom konaní nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia v napadnutej časti. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutých častiach, využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

27. Odvolací súd mal za to, že dokazovanie prvoinštančného súdu bolo veľmi starostlivo orientované na zistenie skutočností potrebných pre úpravu zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, či úpravy výšky vyživovacej povinnosti matke. V tomto smere sú rozhodujúce výsledky vykonaného dokazovania, teda že v konaní bolo preukázané, že otec spolu s maloletým žijú v rodinnom dome spoločne so starými rodičmi, ktorí sú vlastníkami nehnuteľnosti a kde má maloletý vlastnú detskú izbu. Maloletý verbalizoval tak pred kolíznym opatrovníkom, ako i pred súdom prvej inštancie, že otec je ten, ktorý sa o neho stará a zaujíma sa o neho. Svoj voľný čas trávi striedavo s otcom, starými rodičmi a s bývalými spolužiakmi zo základnej školy a hráva stolný tenis. Matka sa o domácnosť nestará preto, lebo je chorá a mala by brať lieky, ktoré odmieta, takisto odmieta aj návštevu odborníkov, popiera, že by potrebovala odbornú pomoc. Odvolací súd zo samotného návrhu, z výsledkov správ kolízneho opatrovníka, z výsluchov účastníkov a najmä z výpovede maloletého dospel k záveru, že pre rozhodnutie o zverení maloletého jednému z rodičov bolo potrebné výpovedi maloletého, vzhľadom k jeho veku, venovať patričnú a zvýšenú pozornosť. Pre rozhodnutie v danej veci bolo rozhodujúce, okrem materiálneho zabezpečenia, prihliadnuť na tú skutočnosť, že maloletý musí byť zverený tomu z rodičov, u ktorého pociťuje psychickú podporu, pocit bezpečia, zázemia, čo práve teraz pociťuje viac u otca. Maloletý odmietol striedavú starostlivosť, vyjadril výslovne, že po rozvode chce byť u otca a s matkou sa stretávať podľa toho, ako bude mať čas. Predstavuje si to asi tak raz do týždňa, prípadne cez víkend. Odvolací súd preto dospel k záveru, zhodne so súdom prvej inštancie, že vzhľadom na to, že maloletý je 16-ročným mladým mužom, vo veku blízkom dospelosti, je potrebné prihliadať na jeho názor. Nesporne by nebolo v súlade s princípom rešpektovania práv a najlepších záujmov maloletého rozhodovať proti jeho prejavenej vôli. Je nutné uzavrieť, že súd prvej inštancie správne prihliadal na prejavovaný názor maloletého s poukazom na Dohovor o právach dieťaťa (čl. 12), ako aj právnu úpravu vyplývajúcu zo Zákona o rodine (§ 43 ods. 1), pričom správne prihliadol i na maloletým prejavovaný záujem s matkou sa stretávať, avšak na dobrovoľnej báze vzhľadom na rozsah jeho školských povinností spojených s prípravou na vyučovanie, ako aj záujmovou činnosťou a vôľou tráviť čas aj s kamarátmi. Navyše z obsahu spisu vyplýva, že maloletý s matkou sú v pravidelnom kontakte, matka mu telefonuje každý deň, maloletý každý druhý víkend matku navštevuje a prejavil vôľu naďalej styk s matkou uskutočňovať. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že akákoľvek forma stretávania, resp. komunikácie, napr. mailom, telefonicky, komunikácia cez sociálne siete, maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti, je na prospech a zachovanie rodinných citových väzieb. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj s prihliadnutím na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie rodičia maloletého nežiadali styk s maloletým upraviť, potom súd prvej inštancie rozhodol správne, keď rešpektoval názor maloletého a zveril ho do osobnej starostlivosti otca, ktoré rozhodnutie je opreté o riadne zistené pomery na strane oboch rodičov. Odvolací súd navyše len poznamenáva, že maloletý prejavil snahu zachovať styk s matkou, preto snahou matky by malo byť získať si a udržať dôveru syna i s ohľadom na výhrady maloletého

voči matke prezentované v konaní pred súdom prvej inštancie, viažuce sa k jej psychickému stavu. Odvolací súd vyzdvihuje potrebu citlivého vyhodnocovania a podporovania situácie, keď sa stretávanie matky s maloletým realizuje dobrovoľne a bez nátlaku. Uvedené by mal podporovať i otec maloletého, ako dominantný rodič, vzor maloletého a podporovať v maloletom záujme o styk s matkou.

28. Odvolací súd považuje za správne rozhodnutie aj v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti matky na maloletého, pričom odvolací súd opierajúc sa o ust. § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti, ktoré preberá za svoje vlastné. Sumarizuje len, že výška výživného v sume 30 eur mesačne zo strany jedného povinného rodiča v predmetnom prípade zohľadňuje odôvodnené potreby maloletého, ako i možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

29. Odvolací súd považuje za správne napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej rozhodol o trovách prvoinštančného konania, ktoré rozhodnutie bolo správne odôvodnené s poukazom na ust. § 52 CSP.

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, určenia vyživovacej povinnosti matke a v časti týkajúcej sa trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

31. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov

b/ príkazom pohľadávky

c/ predajom hnutelných vecí

d/ predajom cenných papierov

e/ predajom nehnuteľnosti

f/ predajom podniku

g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu